

Statsadvokaten for
Midt- Vest- og Sydøstjylland
Sct. Mogens Gade 8
8800 Viborg

J. nr. SA5-2011-851-0026

UDSKRIFT

af

DOMBOGEN FOR VESTRE LANDSRET

D O M

afsagt den 19. marts 2012 af Vestre Landsrets 5. afdeling (dommerne Henrik Estrup, Michael Ellehauge og Henrik Præstgaard (kst.)) i ankesag

V.L. S-0729-11

Anklagemyndigheden

mod

T2

født den

(advokat Ole Møller Jespersen, Horsens)

Retten i Horsens har den 7. marts 2011 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 3386/2010).

Påstande

Tiltalte T2

har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for den del af tiltalen i forhold 1 a, der angår, at grisen ikke havde hale som tegn på tidligere halebid. Anklagemyndigheden har i øvrigt påstået skærpeelse.

Forklaringer

Tiltalte og vidnerne V2 , V1 og V4 har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

Tiltalte har supplerende forklaret, at grisen med prolaps og grisen med ledbetændelse ikke fejlede noget, da grisene forlod stalden. Prolapsen var ikke synlig, da den pågældende gris blev sendt til slagtning. Det var dyrlæge V1 der besøgte bedriften, da den pågældende gris havde en prolaps. Der blev ikke skrevet noget ned om prolapsen. Når det fremgår af dyrlægens forklaring, at der den 12. marts 2008 ikke blev talt om en gris med prolaps, skyldes det, at prolapsen var helet. Grisen blev sat i sygestien i periode på ca. 1 måned før, grisen blev sendt på slagteriet. I sygestien helede prolapsen. Der er ikke tvivl om, at det er hans nummer, der ses på billedet nederst på ekstraktens side 8. Det er rigtigt, at der ses en prolaps på denne gris, men han kan på grund af prolapsen ikke genkende grisen. Han kan heller ikke genkende grisen på billedet, ekstrakten side 10. Han kan ikke se nummeret på billederne på ekstrakten side 7 og på side 8 øverst. Han har ikke sendt en gris til slagtning med et udseende og en prolaps som på billedet, ekstrakten side 12. På daværende tidspunkt sendte han 125-130 grise til slagtning om ugen. Dyrlægen kom på besøg en gang månedligt, ligesom han tilkalder dyrlægen, hvis der er særlige problemer. Hvis en gris har prolaps, sættes den i sygestien. Når dyrlægen besøger bedriften, taler han også med dyrlægen om grisene i sygestien. Foreholdt afhøringsrapport af 4. november 2008, ekstrakten side 19, hvorefter tiltalte skulle have forklaret, at grisen havde en krængning af endetarmen/prolaps, forklarede tiltalte, at han ikke husker forklaringen, men han fastholder, at prolapsen ikke var synlig, da grisen blev sendt til slagtning.

Om forhold 2 har han forklaret, at også den springhalte gris havde været placeret i sygestien, og at den var kommet sig og gik pænt. Det var ham, der sendte grisen af sted til slagteriet, og han konstaterede ingen skader. Besætningsrapporter fra tiden før, de to grise blev sendt til slagtning, har været fremlagt i sagen. Der er korrekt, at der står på grisen på fotoet, ekstrakten side 30 nederst, og det ligner også den gris, han sendte til slagtning. Når dyrlæge V1 ikke skrev noget i besøgsrapporten af 10. september 2008 om grisen, skyldes det, at grisen havde det godt. Der var en fortykkelse i ledet, men grisen gik normalt. Skaden kan være sket under transporten og kan have forbindelse med den tidligere skade. Han tænkte ikke over, at der kunne være en særlig risiko forbundet med at transportere grisen.

V2 har supplerende forklaret, at han så grisen i forhold 1 a i live. Han var i stalden, da grisen blev modtaget. Han har påført grisen sygenummeret 1. Det skete umiddelbart efter, at grisen var blevet skudt. Foreholdt køresedlen, ekstrakten side 20, forklarede vidnet, at der var 1 syg gris, ligesom sygenummeret 1 fremgår. Det var grisen på bil-

ledet, ekstrakten side 12, som han så. Halen skulle have siddet i det røde område, der ses på billedet. Der ses også en byld. På fotoet, ekstrakten side 10, ses den samme gris. er landsmandens nummer. Det sorte på prolapsen var også synligt før afvaskningen af grisen. Når han vurderer, at endetarmen har været udkrænget i 8-10 dage, skyldes det, at der er skorpedannelse, og at endetarmen er tør og har belægninger. Det har også været synligt i besætningen, at endetarmen har været udkrænget. Dyret har haft smerter fra prolapsen, da et stort sår er smertefuldt. Grisen var ikke transportegnet og kunne heller ikke have været transporteret særskilt. Den korrekte behandling ville være at isolere grisen og at give antibiotika og smertestillende. Alternativt kunne grisen have været aflivet. Han overtog modtagelsen af grisen fra den modtagende dyrlæge. Det ville ikke have været et problem, hvis der alene havde været tale om, at halen var bidt af, og såret var lægt.

V1 har supplerende forklaret, at aftalen om at besøge bedriften omfatter 12 årlige besøg, der finder sted hver 3. – 5. uge. Hver 2. – 3. gang tager besøget mere end 1 time. Med hensyn til grisen med prolaps er det muligt, at prolapsen har været trukket tilbage, da transporten begyndte, men at den har vist sig igen efter transporten som følge af, at transporten kan have stresset grisen. Hvis der havde været diskussion om dyr i sygestien, var det blevet noteret i besøgsrapporten af 10. september 2008. Vedrørende forhold 2 har hun forklaret, at belastning under transporten kan forårsage, at grisens ben beskadiges, og at ”en gammel skade springer op”, således som hun forklaret for byretten. Selvom grisen har haft en betændelsestilstand, er det muligt, at det ikke kunne ses i stalden.

V4 har supplerende forklaret, at grisen i forhold 2 ikke støttede på venstre forben. Grisen må have haft smerter fra forbenet. Grisen blev forsynet med sygenummeret . Det må have været uundgåeligt, at grisen også har været halt i besætningen. Der er ingen faglig begrundelse for at tro, at skaden og haltheden først er indtruffet under transporten, idet leddet var stift. Der var tale om en kronisk tilstand. Han baserer sin forklaring på den rapport, der blev udfærdiget. Han har ingen erindring fra episoden.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter parternes samstemmende påstande frifindes tiltalte for den del af tiltalen i forhold 1 a, der angår, at grisen ikke havde hale som tegn på tidligere halebid.

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at tiltalte er fundet skyldig i den øvrige del af tiltalen i dette forhold.

Landsretten tiltræder endvidere med samme begrundelse, som byretten har anført, at tiltalte er fundet skyldig i forhold 2.

Det tiltrædes med samme begrundelse, som byretten har anført, at straffen er fastsat som sket.

Straffen er tillige fastsat i medfør af bekendtgørelse nr. 1729 § 35, stk. 1, nr. 1, om beskyttelse af dyr under transport.

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Henrik Estrup

Michael Ellehauge

Henrik Præstgaard
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 20. marts 2012

Dorthe Hylleberg
retssekretær

Udskrift af dombogen.

D O M

afsagt den 7. marts 2011.

Rettens nr. 3386/2010:

Politiets nr. 3700-89110-00032-08

Anklagemyndigheden

mod

1. T1
født den

2. T2
født den

Anklageskrift er modtaget den 22. november 2010.

T1
T2

er tiltalt for overtrædelse af

1.

T2

dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. stk. 7, jf. § 1 og § 2 og bekg. nr. 707 fra 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5 samt transportbekendtgørelse nr. 1729 fra 2006, § 35, stk. 1, nr. 1, jf. transportforordningen, bilag 1, kapitel 1, stk. 1 og 2 b og jf. dyreværnslovens § 29 b, nr. 7, ved i en periode op til den 25. marts 2008, på et landbrug, beliggende i forbindelse med udøvelse af erhverv som leverandør af slagtesvin og som ansvarlig for transporten som selvkører, at have behandlet et slagtesvin uforsvarligt, idet slagtesvinet havde pådraget sig krængning af endetarmen (prolaps) og havde ingen hale som tegn på tidligere halebid og burde have været under dyrlægebehandling eller aflivet, og idet han lod dyret transportere til slagteriet DC, uagtet det ikke var egnet til transport p.g.a. den pådragne prolaps, hvorved det har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

T1

dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. stk. 7, jf. § 1, 2 og bekg. nr. 707 fra 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5 samt transportbekendtgørelse nr. 1729 fra 2006, § 35, stk. 1, nr. 1, jf. Rådets Forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport art. 3, litra b, jf. bilag 1, kapitel 1, stk. 1 og stk. 2 b og jf. dyreværnslovens § 29 b, nr. 7, ved den 25. marts 2008 fra adressen

under udøvelse af erhverv som chauffør at have behandlet et slagtesvin uforsvarligt, idet han medtog et slagtesvin fra besætningsejeren til slagteriet Danish Crown, uagtet den inden transporten havde pådraget sig krængning af endetarmen (prolaps), og derfor ikke var transportegnet, og hvorved det har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

2.

dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. led, jf. stk. 7 og jf. §§ 1, og 2, og transportforordningens artikel 3 litra b, jf. bilag 1, kapitel 1, punkt 1, og punkt 2, litra a, samt bekendtgørelse nr. 707 af 18 juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5, ved i forbindelse med

sit erhverv på ejendommen forud for den 19. september 2008 kl. ca. 11. at have behandlet gris med skinketatooveringsnummer uforsvarligt, idet tiltalte undlod at afhjælpe at dyret led af ledbetændelse i venstre albueled og derfor var tydeligt springhalt på venstre forben, hvilket har påført grisen smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe og idet tiltalte den 19. september 2008 kl. ca. 11 lod svinet transportere til slagteriet Danish Crown i selvom den ikke var egnet til denne transport, idet den ikke var i stand til at bevæge sig og stå uden støtte, samt herved at have undladt at behandle den omsorgsfuldt i overensstemmelse med dens adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov og at have udsat den for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Påstande:

Anklægermyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

De tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger:

Tiltalte T2 har om forhold 1 a forklaret, at han ejer ejendommen og svinebesætningen på omkring 3000 svin. Der er fast en medhjælper foruden ham selv. Han transporterer selv sine svin til slagteri. Til driften blev der den 1. januar 2008 oprettet et interessentskab med nogle andre svinebønder, blandt hans brors 2 sønner og ham selv om interessenter.

Han har leveret en gris med tarmfremfald. Det vidste han godt, at den havde.

Den er ikke kasseret, men afregnet til normal pris. Det fremgår af svineafregning af 27. marts 2008 fra slagteriet. Det ville fremgå af afregningen, hvis en gris var kasseret. Grisen var i orden, da han sendte den afsted. Han har ikke leveret en gris, der ser ud som anført på de 4 fotografier på forhold 1, bilag 2. Nummeret på fotografiet er ikke hans nummer. Hans gris var en 50 kilosgris. Da han sendte den til slagtning, vejede den omkring 100 kg., så prolapsen var nok opstået omkring en måned forinden. Den havde været i sygestien og var blevet behandlet med antibiotika. Derefter blev den observeret i en uge. Da grisen kom sig, blev den sendt til slagteriet. At den var kommet sig, betød, at prolapset var forsvundet, og at halebiddet var helet. Den havde det godt. Han og svinefagdyrlægen vurderede sammen, at grisen kunne sendes til slagtning. De grise, som ikke får det godt, aflives. Det ville være sket, hvis ikke prolapset havde trukket sig sammen i løbet af denne uge.

På ny foreholdt forhold 1, bilag 2, side 1, sidste afsnit, forklarede han, at den gris, han sendte afsted, ikke så sådan ud.

Svinene bliver på gården og inden transporten derfra skinkemærket med et leverandørnummer. Det er for at kunne identificere grisen. er hans nummer. Han mener ikke, at dette nummer fremgår af fotografierne i forhold 1, bilag 2. Derimod er det hans nummer, , der fremgår af fotografiet af grisen omhandlet i forhold 2. Hans dyrlæge, X , har ikke tilset denne gris. Han fik ikke nogen henvendelse fra slagteriet om, at han havde leveret en syg gris. Han fik det at vide af veterinærkontrollen. Der er skrappe regler for levering af grise på slagteriet. Af hensyn til smittefare, må de kun gå til leveringsrampen og ikke ind i folden, hvor grisene bliver lukket ind.

Han har om forhold 2 forklaret, at han forestiller sig, at det er den gris, der fremgår af afregningen i forhold 2, bilag 5, med kronisk ledbetændelse, men han ved det ikke. Den havde været igennem samme procedure som grisen ad forhold 1 og var blevet sendt i sygesti. Da han sendte den på slagteri, gik den fint på alle 4 ben. Det var hans opfattelse, at den da var blevet rask. Den var ikke springhalt. Antibiotikabehandlingen blev afsluttet omkring en måned forud for leveringen til slagteriet. Han fik ikke henvendelser fra slagteriet, men fra veterinærkontrollen vedrørende denne gris. Han ved det ikke, men han kan ikke udelukke, at transporten har været en belastning for grisen, som kan være blevet skubbet rundt, hvorved skaden på det behandlede ben kan være kommet igen.

Dyrlæge V1 kom på gården med mellemrum. Han ved ikke, om hun havde været på besøg den 10. september 2008. Hun skriver en besætningsrapport, hver gang hun har været der.

Foreholdt fotografier til forhold 2 forklarede han, at det viser hans nummer.

Grisen er blevet tilset af dyrlægen, som også har vejledt ham om, hvordan

han skulle behandle den.

T2 har efter afslutningen af vidneførelsen videre forklaret, at fotografi på forhold 2, bilag 2A, 1. og 2. side, viser hans leverandørnummer. Grisen så dog ikke ud som på billedet, da han leverede den til slagteriet. Den havde fået bidt halen af, men der var ingen kollaps, og den så normal ud. Fotografiet på 3. side er ikke hans gris. Han mener heller ikke, at grisen på 5. og 6. fotografi er hans gris. Han har ikke sendt en gris afsted, der så sådan ud.

Tiltalte T1 har om forhold 1 b forklaret, at han da var i lære som landbrugselev hos T2

. Han kørte grise til slagteriet, men havde også andre opgaver. Han har på landbrugsskolen hørt om transport af svin. Når grisene skulle i traileren, så han, om der var noget i vejen med dem. Han kiggede så godt, han kunne. Han husker ikke at have set noget på nogen gris denne dag, da han læssede grisene.

Inde på slagteriet, hvor han lukkede grisene ud, husker han, at en dyrlæge havde sagt, at en gris ikke havde det godt og var blevet lukket ind i et andet rum. Han åbnede porten, og grisene blev lukket ind i en sti. Han kunne ikke se ind i denne sti, og han ved ikke, om de blev blandet med andre besætninger. Dyrlægen stod i starten af stien og så, når grisene løb forbi.

Han mener ikke, at der kan have været 100 svin i denne levering. Han ved ikke, hvor mange svin der kunne og måtte være i traileren. Han husker ikke, hvor tit de leverede svin til slagteriet. Når de leverede, kørte de 2-3 gange på en dag. Det tager ca. 20 minutter at køre med traktor med traileren efter fra gården til slagteriet. Han husker ikke, om det var den 25. marts 2008, dyrlægen udtog den syge gris. Han så den gris, de havde fanget på slagteriet. Han så grisen forfra og kunne ikke se, om der var noget galt med den bagfra.

T1 har efter afslutningen af vidneførelsen videre forklaret, at han ikke har bemærket nogen gris, der så ud som på fotografierne, forhold 2, bilag 2A, navnlig foto nr. 3-6.

Embedsdyrlæge V2 har om forhold 1a og 1 b forklaret, at han havde set svinet ved modtagelsen på slagteriet, hvor en af de andre dyrlæger havde udtaget det, da det var ankommet til slagteriet. Han husker ikke, om der blev taget kontakt til chaufføren, men det bør i givet fald fremgå af en kontrolrapport. Skinketatoveringsnummeret identificerer leverandøren. Det er almindeligt, at tatoveringsnummeret er spejlvendt. På slagteriet kender de nummeret, og der er ikke tvivl om, at nummeret er . Det nederste fotografi viser grisen, efter den er rensat for snavs. Den modtagende dyrlæge er ikke længere ansat hos dem i veterinærkontrollen.

Grisen blev skudt i stalden og derefter slagtemæssigt behandlet. Det er en måde at aflive grise, som ikke må gå sammen med de andre grise. Han ved ikke, om den blev kasseret. Den havde også et gammelt halebid. Det ville

blive anført på afregningen, hvis svinet var blevet kasseret.

Foreholdt forhold 1, bilag 5, forklarede han, at han mener, at landmanden forud har udfyldt antallet af grise med tallet 62 ud for T2's nummer, . Dyrlægen har anført "syge". Han kan ikke se antallet af syge grise, men der er kun en, der er taget fra og skudt. er det sygenummer, dyrlægen havde givet grisen.

Grisen havde en temmelig voldsom endetarmskrængning, rektalprolaps, som ikke havde været behandlet rigtigt. Hvis den havde været rigtigt behandlet, burde såret være lægt. Når endetarmen bliver krænget ud, bliver blodtilførslen lukket, og vævet dør. Derved sker der forandringer i slimhinden. Hvis grisen havde gået 2-3 uger længere, ville det udkrængede stykke af endetarmen været dødt og faldet af.

Forevist fotografi forklarede han vedrørende halebid, at billedet viser, at halen er væk, men at såret er lægt. Man kan se, at der er enkelte blødninger, men en del af vævet er dødt. Han mener, at endetarmen har været udkrænget i mindst 8-10 dage. Hvis det skal siges præcist, skal man kigge på det i mikroskop. Grisen skulle have været behandlet i sygesti med smertestillende og antibiotika. Ellers skulle den være aflivet. Udkrængningen kan ikke være trukket ind igen og være udkrænget på ny under transporten. Det kan ske i den første fase af en udkrængning, men det kan ikke ske, som grisen ser ud på disse fotografier.

Vidnet viste fotografierne, som de fremgik af hans mobiltelefon. Vidnet sender fotografieme i elektronisk form til anklagemyndigheden. Man kan normalt ikke se tatoveringsnummeret på de levende grise.

Forsvareren fremlagde en kontrolrapport af 25. marts 2008. Vidnet forklaret, at han har lavet denne rapport, som er sendt til landmanden. Resten ligger elektronisk på sagen. Rapporten viser ikke, om chaufføren er orienteret om forholdet. Sandsynligvis er chaufføren ikke orienteret. Det fremgår af nyere koncepter til rapporter.

V3 har om forhold 2 forklaret, at hun som embedsdyrlæge i Fødevarerregion 1 var i stalden og tog imod grisen, da den blev afleveret. Den var springhalt på venstre forben og kunne ikke støtte på dette ben, som den "holdt i favn". Vidnet viste med sin arm, hvorledes dette så ud. Derudover var den hævet på venstre albueled. Svinet var skinketatoveret med nummer som tilhører T2 Svinet blev skudt i stalden og mærket med " ". Alle mærkede grise går uåbnede direkte til efterkontrollen, som hun ikke har noget med at gøre.

Hun overværede aflæsningen af svin. Det må ikke ske, uden der er en dyrlæge til stede. De tager dyrene fra og sætter dem i sygesti, hvis det er nødvendigt. Hun så chaufføren, men kan ikke huske eller genkende ham. Hun husker, at hun konfronterede ham med, at svinet ikke burde være

transporteret, og at det muligt ville blive en dyreværnssag. Hun har udfærdiget kontrolrapport, hvoraf der fremgår, at forholdet politianmeldes.

V4 har om forhold 2 forklaret, at han som embedsdyrlæge var i stalden, da svinet blev afleveret. Han konstaterede et fortykket led på venstre forben. Leddet havde været genstand for sygelige forandringer igennem i hvert fald uger, men sandsynligvis en måned eller 2. Det var proliferativ, som betyder, at der bliver ved med at komme betændelse i leddet. Svarende til albueleddet var det syge ben tykkere end det andet ben. I et forsøg på at hele vokser bindevævet i leddet, som derfor næsten ikke kan bevæges. Det var også tilfældet med denne gris, som ikke kunne gå. Det var uundgåeligt at se, at benet var hævet, og at grisen ikke kunne gå.

Forevist fotografier af grisen har han forklaret, at det viser det fortykkede led og leverandørnummeret samt sygenummeret.

Foreholdt T2's forklaring om, at en dyrlæge havde tilset grisen og skønnet den egnet til transport, forklarede han, at grisen ikke var egnet til transport.

Dyrlæge V4 mødte som vidne og blev gjort bekendt med vidnepligten og vidneansvaret.

Vidnet forklarede om forhold 2, at hun er besætningsdyrlæge hos T2. Det var hun også i 2008. Hun har set i sine besøgsrapporter, at hun har været på gården den 10. september 2008. Hun har ikke - så vidt hun husker - bemærket en gris, der var springhalt. Det står heller ikke i hendes besøgsrapporter.

Et besøg foregår ved, at besætningen går igennem, og de taler om de enkelte afsnit og de problemer, der måtte være. Så vidt muligt kommer de alle dyr rundt, men hun kan da ikke udelukke, at der er en gris, der ikke kommer op at stå, som hun ikke ser.

Hun kommer en gang om måneden i besætningen, og derudover hvis der er konkret behov. Samarbejdet har altid været rigtig godt. De har talt om de problemer, der måtte have været.

Vidnet slog op besøgsrapport af 10. september 2008 op på sin bærbare pc, som hun havde medbragt i retten.

Hun forklarede om forhold 2, at hun den dag behandlede for blandt andet diarré. Hun har ikke derudover noteret noget om sygebehandling. Der er på gården en sygesti, hvor syge grise bliver behandlet. Man skriver ikke om alle dyr, men om de forhold hvor der har været problemer.

Forevist fotografier forhold 2, bilag 2, forklarede hun, at der måske ses en lille hævelse på venstre ben, men at det er svært at vurdere ud fra billederne. Den omstændighed, at grisen var springhalt på slagteriet, er ikke ensbetydende med, at den var det på gården

inden transporten til slagteriet. En gammel skade kan godt være sprunget op under transporten.

Om forhold 1 forklarede hun, at hun har været på besøg på gården den 12. marts 2008. Der blev ikke talt om en gris med krængning af endetarmen.

Forevist fotografier forhold 1, bilag 2 A, fotografi 1 og 2, forklarede hun, at det er en mindre prolaps af ældre dato, som den ser ud på billederne. Prolapser heler normalt af, hvor det døde væv falder af, og prolapsen trækker sig ind igen. Derefter vil man ikke kunne se prolapsen, og den vil vise sig om ophelet. Den ophelede gris kan godt sendes på slagteriet. At grisen ikke har hale, hænger ikke sammen med prolapsen. Det må bero på et skøn, om en gris kan sendes ophelet afsted og se sådan ud, når den kommer til slagteriet.

Prolapsen på fotografi 3-6 er svær at vurdere. Der er umiddelbart tale om en ganske stor prolaps, som er ved at hele op, men som ikke har trukket sig tilbage endnu. Den burde ikke være sendt på slagteriet. Hvis grisen er i bedring og under behandling med antibiotika, hvor den bedres, kan den sendes på slagteri. Ellers skal den aflives. Grisen på disse fotografier ville der være fokus på ved en gennemgang af besætningen. Den ville blive vurderet ved næste besøg. Hvis den ikke var i bedring, ville den blive aflivet. Hun har set lignende grise ved T2 det ses mange steder og er ikke usædvanligt. De kan hele op og blive ganske pæne.

Om fotografi 3 forklarede hun videre, at krængningen kan have været større. Hvis den bliver hængende efter 2 uger, skal grisen aflives. Det kan ikke være sket kort tid forinden undersøgelsen. Det ser ikke ud til at kunne være sket under transporten.

Øvrige oplysninger

Der har været fremlagt udtalelse af 22. april 2008 fra Fødevarerregion Syd vedrørende forhold 1 og udtalelse af 6. november 2008 fra samme fødevarerregion vedrørende forhold 2.

T2 har den 10. november 2006 vedtaget en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt., jf. stk. 7, jf. §§ 1 og 2 ved som svineproducent at have behandlet en so groft uforsvarligt og derved påført dyret en ikke ubetydelig smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe, idet soen var halt på højre bagben på grund af mangelfuld behandling af syg yderklov, hvilket tillige medførte kronisk misvækst af kloten.

Fødevarestyrelsen, Det Veterinære Sundhedsråd, har i en generel udtalelse af 30. oktober 2009 om svin med rektalprolaps anført:

"Det blev ved skrivelse af d. 4. juni 2009 fra Fødevarestyrelsen til Rådet oplyst, at det ved kontrolbesøg i svinebesætninger, ikke var unormalt, at se både smågrise, slagtesvin og søer med udskudt

endetarm. Dyrene blev ikke behandlet eller aflivet, i stedet afventedes det, at prolapsen nekrotiserede og faldt af. Rådet blev anmodet om at besvare nedenstående spørgsmål:

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Anser Rådet den ovenfor beskrevne metode for, at være forsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 1:

En rektalprolaps (endetarmskrængning/udskudt endetarm) kan opstå momentant eller over kortere eller længere tid afhængigt af den til grund liggende styrke af stærke trængninger med bugpressen. En rektalprolaps kan bestå af en simpel udadkrængning af hele tarmvæggen frem gennem anus (endetarmsåbningen) eller en krængning af endetarmens slimhindelag. Friske prolaps kan kompliceres ved en efterfølgende opståen af ødem (væskeophobning) i slimhinde og tarmvæg samt ved blødninger, læsioner og vævsdød (nekrose) i de udadkrængede dele.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at dyr med endetarmsprolaps skal ydes adækvat og sufficient undersøgelse og behandling, når lidelsen opstår. Behandling kan afhængig af lidelsens grad bestå af medicinsk behandling, en simpel reponering, en reponering med anlæggelse af sufficient sutur, en kirurgisk fjernelse af udadkrængede dele eller - såfremt behandling ikke skønnes dyreværnsmæssig eller økonomisk forsvarlig – ved aflivning af dyret.

Vurderes et tilfælde af endetarmskrængning at være egnet til behandling, finder Rådet, at dyret skal isoleres i aflastnings- eller sygesti med passende og bekvem strøelse, tildeles smertebehandling og vurderes dagligt for evt. yderligere lokal eller universel behandling. Hvis dyret ikke inden for den første uge kommer sig af sin lidelse eller fremviser en væsentlig bedring, skal det aflives.

Rådet finder, at dyr med endetarmsprolaps, der ikke behandles jf. ovenstående udsættes for en grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke behandles omsorgsfuldt og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet anser den af Fødevarestyrelsen beskrevne praksis som uforsvarlig behandling af dyr, medens en vurdering af graden af uforsvarlighed vil bero på en konkret vurdering af det enkelte forhold.

Spørgsmål 2:

Hvis Rådet svarer nej til spørgsmål 1, anser Rådet da den ovenfor beskrevne metode for, at være forsvarlig behandling af dyr, såfremt grisene anbringes i sygesti?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Hvis Rådet svarer nej til spørgsmål 1 og 2, hvilke overvejelser ligger da til grund for, at metoden ikke anses for, at være forsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Det Veterinære Sundhedsråd"

Sundhedsrådet har i en redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste blandt andet anført:

"II:

Det Veterinære Sundhedsråd skal komme med følgende anvisninger i forbindelse med transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste til slagtning eller til levebrug:

...

Dyr, der ikke kan gå og stå ved egen hjælp, eller dyr, der er springhalte, svært støttehalte eller udpræget gangbesværede på grund af diagnosticeret eller formodet knoglebrud, ledscred, smertefulde betændelsestilstande i lemmerne (ledbetændelse, seneskedebetændelse o. lign.) samt dyr som lider af almen svækkelse, må ikke transporteres levende til slagtning eller til levebrug, men skal aflives eller nødslægtes på stedet. Se dog punkt III om anvisninger i forbindelse med transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr og heste til dyrehospital eller -klinik

Dyr med alvorligt åbne sår eller dyr med endetarms- eller skedeprolaps

anses ikke egnede til transport

...

Det Veterinære Sundhedsråd"

Retten's begrundelse og afgørelse:

Forhold 1

T2 har forklaret, at han har haft en gris med tarmfremfald (rektalprolaps), og han har endeligt forklaret, at de 2 første af de af fødevarestyrelsen fremlagte fotografier viser hans gris med nummer

V2 har forklaret, at de på slagteriet kender nummeret, som tydeligt fremgår af fotografierne, og at det nederste fotografi på forhold 1, bilag 2, viser grisen, efter den er renset for snavs.

Retten finder det herefter hævet over rimelig tvivl, at alle fotografier viser den samme gris med nummer . Der er herved også lagt vægt på, at det af svineafregningen fra slagteriet fremgår, at der blev afleveret en gris med tarmfremfald.

Det lægges efter V2's forklaring videre til grund, at der var tale om en voldsom rektalprolaps, som ikke var behandlet korrekt, idet såret ikke var lægt, at prolapsen havde været der i i hvert fald en uge, og at den ikke kunne være opstået under transporten. Den umiddelbare vurdering i retten af fotografierne af den ikke-rengjorte gris af besætningsdyrlæge V1 som ikke har undersøgt grisen, taler ikke imod V2's vurdering.

Retten finder efter udtalelsen fra fødevareregionen og forklaringen fra V2 , at grisen som følge af den åbne prolaps var uegnet til transport, jf. transportforordningen art. 3, litra b, jf. bilag 1, kap. 1, nr. 2, litra b, ligesom forholdet er omfattet af dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., om uforsvarlig behandling af dyr.

Det er ikke oplyst, at skaden på grisen gjorde den uegnet til slagting, når den var ankommet til slagteriet. Den omstændighed, at grisen blev afregnet til normal pris, viser hermed ikke, at grisen var egnet til transport.

T2 , der driver landbrug som erhverv, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 7, er herefter skyldig efter tiltalen i forhold 1 b.

Forhold 1 b

Efter det ovenfor ad forhold 1 a anførte, herunder navnlig fotografierne af den ikke-rengjorte gris, lægger retten til grund, at prolapsen var synlig og konstaterbar umiddelbart forud for transporten til slagteriet.

Retten finder herefter, at T1 burde have set skaden og undladt at transportere grisen til slagteriet.

T1 , der foretog transporten som ansat i T2's bedrift, er herefter skyldig i overensstemmelse med tiltalen i forhold 1 b.

Forhold 2

Dyrlæge **V3** har forklaret, at grisen var springhalt og holdt benet i favn, da den blev afleveret på slagteriet. **T2** har forklaret, at grisen havde været behandlet for kronisk ledbetændelse, og at han mente, at den kunne afleveres til transport. Efter dyrlæge **V4's** forklaring lægger retten imidlertid til grund, at leddet havde været genstand for sygelige forandringer i hvert fald i nogle uger. Uanset at tilstanden kn være forværret under transporten, finder retten det bevist, at grisen forud for transporten var skadet i en grad, at den var uegnet til transport, og at **T2** ikke burde have ladet den transportere.

Efter udtalelsen fra fødevareregionen og forklaringer fra **V3** og **V4** er det også bevist, at forholdet var omfattet af dyrevæmslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., som uforsvarlig behandling af dyr.

T2 er herefter skyldig i overensstemmelse med tiltalen i forhold 2.

Straffen for **T1** fastsættes til en bøde på 5.000 kr., jf. dyrevæmslovens § 28, stk. 1, 1. led, jf. stk. 7, § 1 og § 2, og transportforordningens artikel 3 litra b, jf. bilag 1, kapitel 1, punkt 1 og 2, litra a, samt bekendtgørelse nr. 707 af 18 juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5, jf. § 19, stk. 1.

Der er herved lagt vægt på, at der efter bevisførelsen ikke er grundlag for at fravige udgangspunktet for bøden for chauffører, der er tilsigtet efter bemærkningerne til lov nr. 384 af 28. maj 2003.

Straffen for **T2** fastsættes til en samlet bøde på 30.000 kr., jf. dyrevæmslovens § 28, stk. 1, 1. led, jf. stk. 7, § 1 og § 2, og transportforordningens artikel 3 litra b, jf. bilag 1, kapitel 1, punkt 1 og 2, litra a, samt bekendtgørelse nr. 707 af 18 juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5, jf. § 19, stk. 1.

Der er herved lagt vægt på, at denne tiltalte tidligere er straffet for groft uforsvarlig behandling af dyr efter dyrevæmslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt., og at han i begge forhold i denne sag har modtaget afregning fra slagteriet for begge grise og derved ikke har haft tab eller udgifter ved at foretage aflivning og undlade at sende grisene til slagteri. Herefter er der ikke grundlag for at fravige udgangspunktet for bøden i 2. gangstilsfælde, der er tilsigtet efter bemærkningerne til lov nr. 530 af 6. juni 2007.

Anklagemyndighedens påstand om en samlet bøde på 30.000 kr., hvorefter der ikke skal ske absolut kumulation af bøderne for de 2 forhold, tages derfor til følge.

Forvandlingsstraffene fastsættes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T2 skal betale en bøde på 30.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

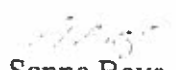
Tiltalte T1 skal betale en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 8 dage.

De tiltalte skal sammen betale sagens omkostninger, dog skal de hver især betale halvdelen af salæret til den for begge beskikkede forsvarer.

Christian Schou

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Horsens, den 9. marts 2011.

Sanne Boye
kontorfuldmægtig